

Latin alapú orvosi terminológia első féléve

Általános leírás

Az orvosi latin és görög nyelv nem hiába része az egészségtudományok oktatásának annak kezdetei óta, és ez aligha változhat meg. A német tradíciójú orvosképzésben és egészségügyi gyakorlatban mai napig közvetlenül a latin terminusok dominálnak, míg az angolszász tradícióban a jövevényszavaknak köszönhetően fejtik ki hatásukat. Ha meg akarjuk érteni, hogy a lábszárcsont miért 'tibia' a legtöbb nyelven, akkor nem tehetünk mást, mint megvizsgáljuk a klasszikus nyelvek hagyományát, hatását, szerepét a mai modern orvosi nyelvekben és igyekszünk elsajátítani ezt készségi szinten. Erre szolgál a Latin alapú orvosi terminológia két féléves kurzusa. A tantárgy célja, hogy a hallgató elsajátítsa az egészségtudományok tanulásához szükséges latin nyelvi háttérrel, továbbá, hogy megismerkedjen a latin és a görög nyelvhez köthető szaknyelvi terminológiával. A kurzus teljesítésével a hallgató megismeri a latin nyelvi alapfogalmakat, valamint tanulmányozza az orvosi szakkifejezések és szövegtípusok különböző csoportjait (orvosi jelentéseket, recepteket, anatómiai neveket, betegségek és eljárások neveit). A kurzus elvégzését követően a hallgató képessé válik az orvostudományban használt latin nyelvű szövegek és szakkifejezések fordítására és alkotására.

Kurzus leírás:

A kurzus célja, hogy a hallgató elsajátítsa az egészségtudományok tanulásához szükséges latin nyelvi háttérrel, továbbá, hogy megismerkedjen a latin és a görög nyelvhez köthető orvostudomány terminológiával. A kurzus teljesítésével a hallgató megismeri a latin nyelvi és a nyelvészeti alapfogalmakat, valamint tanulmányozza az orvosi szakkifejezések és szövegtípusok különböző csoportjait (*orvosi jelentések, receptek, anatómiai és kórleltani alapfogalmak etc.*). A kurzus elvégzését követően a hallgató képessé válik a latin nyelvű szövegek és szakkifejezések fordítására és alkotására.

Irodalom:

Kötelező irodalom: Barna Diriczné, Gyöngyi: *Orvosi latin*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2016. Brandl Gergely-Illés Imre Áron- Marancsik Márta-Vágvölgyi Edit: *Orvosi Latin Terminológia. Egyetemi jegyzet*. Szeged, 2022

Ajánlott irodalom és orvosi latin tankönyvek:

Belák, Erzsébet: *Orvosi Latin*, Semmelweis Kiadó, 2005. Takácsné Tóth: Emőke: *Latin nyelv-könyv gyógyszerészhallgatók számára*. Debrecen, 2014. Donáth, Tibor: *Négy nyelvű anatómiai szótár*. Budapest, 2005. Donáth, Tibor: *Anatómia atlasz*, Budapest, Medicina kiadó, 2018. **Kiegészítő tananyagok:** A további tananyagok a kurzus hivatalos honlapján találhatóak meg [www.coospace.etr.u-szeged.hu]. **Minden a tárhelyre feltöltött és az órán kiosztott tananyag elsajátítása kötelező.**

Heti beosztás

1. Foglalkozás, első hét. Tartalom: Kurzusleírás ismertetése és általános információk. A grammatikai jelenségek ismételése: a főnév és melléknév komplex használata többtagú összetett szerkezetekben. Tankönyv: 1-20. oldal Szókincs: szervek, az emberi test fő részei

2. Foglalkozás, második hét. Tartalom: A latin főnév szótári alakjának gyakorlása (decl. I.-V.). Birtokos szerkezet alkotása a szótári alakok használatával a (sing. nom. és sing. gen. használata). A latin melléknév általános formái és szótári alakjaik. Tankönyv: 20-37. oldal Szókincs: az emberi test fő síkjai, anatómiai szakkifejezések.

3. Foglalkozás, harmadik hét. Tartalom: Birtokos szerkezet alkotása a szótári alakok használatával a (sing. nom. és sing. gen. használata). Tankönyv: 38-46. oldal Szókincs: a csontvázrendszer.

4. Foglalkozás, negyedik hét. Tartalom: Birtokos szerkezet alkotása többes számban rendhagyók használata nélkül (pl. nom. és pl. gen. használata). Tankönyv: 46-64. oldal Szókincs: az ízületek és izmok.

5. Foglalkozás, ötödik hét. Tartalom: A melléknév szótári alakjának gyakorlása (3-2-1 végű melléknév). A melléknév használatának általános szabályai. A jelzős szerkezetek alkotása egyes számban. Tankönyv: 64-76. oldal Szókincs: mozgásszervrendszer betegségei és kapcsolódó görög elemek.

6. Foglalkozás, hatodik hét. Tartalom: A harmadik declinatio speciális használata és a ,i' tövűség rendszere, főnevek és melléknevek. Tankönyv: Kiosztott feladatlapok Szókincs: ismétlés és görög elemek.

7. Foglalkozás, hetedik hét. Tartalom: Komplex és többelemű orvosi kifejezések alkotása többes számban a birtokos és jelzős szerkezetek együttes használatával. Tankönyv: Kiosztott feladatlapok Szókincs: mozgásszervrendszer betegségei és kapcsolódó görög elemek.

8. Foglalkozás, nyolcadik hét. Tartalom: Elöljáró szavak tárgyesséttel egyes és többes számban. Elöljáró szavas szerkezetek alkotása jelzős szerkezettel kombinálva. Tankönyv: 77-89. Szókincs: szív, érrendszer cardiovascularis rendszer betegségei.

9. Foglalkozás, kilencedik hét. Tartalom: Elöljáró szavak határozós esettel egyes és többes számban. Elöljáró szavas szerkezetek alkotása jelzős és birtokos szerkezettel kombinálva. Tankönyv: 90-107. Szókincs: nyirokrendszer és a cardiovascularis rendszer görög elemei.

10. Foglalkozás, tizedik hét. Tartalom: Fordítási gyakorlatok (összetett diagnózisok, kórképek, eljárások). Többtagú birtokos és jelzős és elöljárós szerkezetek fordítása magyarra. Tankönyv: 107-116. Szókincs: a légzőrendszer.

11. Foglalkozás, tizenegyedik hét. Tartalom: Fordítási gyakorlatok (összetett diagnózisok, kórképek, eljárások). Többtagú birtokos, jelzős és elöljárós szerkezetek alkotása. Tankönyv: 107-116. Szókincs: a légzőrendszerhez kapcsolódó görög elemek.

12. Foglalkozás, tizenkettedik hét. Tartalom: Gyakorlás és összefoglalás. A zárthelyi dolgozathoz tartozó próbateszt áttekintése

13. Foglalkozás, tizenharmadik hét. Tartalom: Zárthelyi dolgozat

14. Foglalkozás, tizennegyedik hét. Tartalom: Zárthelyi dolgozat pótlása. A félév értékelése és összefoglalása, felkészülés a következő félévre.